

Høring – søknad om samtykke til endring i håndtering av farlig stoff i tankanlegg på Engene i Asker kommune

Dynea AS har søkt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om samtykke til endringer ved eksisterende tankanlegg på Engene i Engeneveien 7, 3475 Sætre, gnr./bnr. 355/30 i Asker kommune.

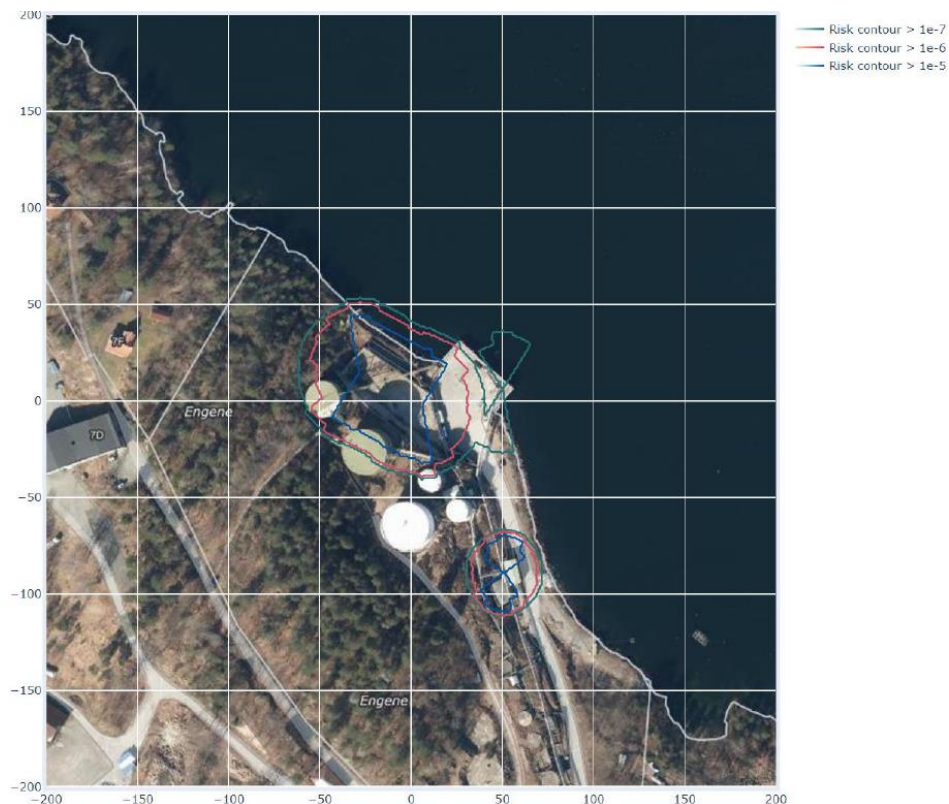
Dynea lagrer brannfarlig væske kategori 2 i sitt tankanlegg på Engene. Væsken er giftig ved innånding, kategori 3. Leveranser av råvarene skjer med båt, og sendes ut med tankbiler videre til produksjonsanlegg på Lillestrøm og til eksterne kunder.

Hva søkes det om?

I forbindelse med nedleggelse av Dyneas tankanlegg på Kambo i Moss kommune skal tilsvarende volumer etableres for lagring av brannfarlig væske kategori 2 i Dyneas eksisterende tankanlegg på Engene i Asker kommune. I den forbindelse er det behov for noen tekniske oppgraderinger. Det vil ikke bli noen vesentlige endringer i aktiviteter ved anlegget ut over at det fremover kun vil bli håndtert ett farlig stoff og at de tekniske oppgraderingene vil innebære økt grad av automatisering og et sikrere anlegg.

Hvor høy er risikoen?

Det er utarbeidet risikokonturer for anlegget slik det vil være etter at endringen er gjennomført, og disse er i overensstemmelse med DSBs retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff. Anleggets risikokonturer er vist i figur 1.

Figur 1 Risikokonturer som viser sannsynligheten for dødsfall per år som følge av ulykkeshendelser med farlig stoff, for personer som oppholder seg innenfor konturene

Risikokonturene viser individuell risiko i området rundt anlegget. Individuell risiko er den statistiske frekvensen for å omkomme for en person som befinner seg på et bestemt punkt i nærheten av anlegget hele døgnet, i et helt år. Det kan normalt oppstå mange forskjellige ulykkeshendelser ved et anlegg der

farlig stoff håndteres. Frekvens for å omkomme beregnes for hver enkelt ulykkeshendelse, i alle punkter i området rundt anlegget. Frekvens for alle ulykkeshendelsene summeres, og risikokonturene fremkommer ved at det trekkes en linje mellom punkter med samme frekvens (risiko).

Dynea sine risikokonturer er basert på ulykkeshendelser med brann i forbindelse med lekkasje av brannfarlig væske og utslipp av væske med innåndingsfare. Analysen baserer seg på et utvalg av scenarier som er antatt å være dekkende for de mest troverdige og alvorlige farehendelsene i anlegget. Scenariene er valgt ut fra de tre hovedaktivitetene ved anlegget; import, lagring og eksport. Det største bidraget til risikokonturene kommer av brannhendelser.

I DSB-rapporten *Sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer* fra juni 2013, fremgår det hvilke akseptkriterier DSB legger til grunn ved vurdering av risiko rundt anlegg med farlig stoff. Tabell 1 er hentet fra rapporten og viser at akseptkriteriene knyttes til tre hensynssoner; indre, midtre og ytre sone. Hensynssonene fastsettes på bakgrunn av risikokontur 10^{-5} , 10^{-6} og 10^{-7} . Det går statistisk sett hundre tusen år mellom hver gang det skjer en dødelig ulykke på anlegget som rammer punktene som utgjør risikokontur 10^{-5} . Tilsvarende intervall for risikokontur 10^{-6} og 10^{-7} er henholdsvis én million og ti millioner år.

Tabell 1: Hensynssoner og tilhørende bestemmelser

Hensynssone	Hensynssonene for Farlig stoff-anlegg går ut:	Hensynssonene for Eksplosivanlegg går ut:	Bestemmelser for hensynssonene (objekter og aktiviteter akseptert i sonen)
Indre sone	Til risikokontur 10^{-5}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Dette er i utgangspunktet virksomhetens eget område.</p> <p>I tillegg kan for eksempel LNF-område inngå i indre sone. Kun kortvarig forbipassering for tredjeperson (turveier etc.).</p>
Midtre sone	Til risikokontur 10^{-6}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Offentlig vei, jernbane, kai og lignende. Faste arbeidsplasser innen industri- og kontorvirksomhet kan også ligge her. I denne sonen skal det ikke være overnatting eller boliger. Spredt boligbebyggelse kan aksepteres i enkelte tilfeller.</p>
Ytre sone	Til risikokontur 10^{-7}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Områder regulert for boligformål og annen bruk av den allmenne befolkningen kan inngå i ytre sone, herunder butikker og mindre overnattingssteder.</p>
Utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	<p>Skoler, barnehager, sykehjem, sykehus og lignende institusjoner; kjøpesenter, hoteller eller store publikumsarenaer må plasseres utenfor ytre sone.</p>

Den indre sonen innenfor risikokontur 10^{-5} , som vist med blått i figur 1, er innenfor Dynea sitt område, og innenfor områdesikringen til Engene industriområde. 10^{-5} risikokonturen strekker seg litt ut i sjøen nord for anlegget. Det er ingen rutebåttrafikk i dette området, og eventuell forbipassering av tredjeperson i dette området vil være kortvarig. Akseptkriteriet for denne sonen er at dette i utgangspunktet skal være virksomhetens eget område, men at kortvarig forbipassering for tredjeperson på f.eks. turvei er akseptabelt. Den indre hensynssonen er dermed i tråd med DSBs akseptkriterier.

Midtre sone mellom 10^{-5} og 10^{-6} risikokontur, som vist med rødt i figur 1, er også innenfor virksomhetens område, og strekker seg litt lengre ut i sjøen. Den midtre hensynssonen er i tråd med DSBs akseptkriterier som sier at offentlig vei, jernbane, kai og lignende kan inngå i denne sonen.

Ytre sone mellom 10^{-6} og 10^{-7} risikokontur, som vist med grønt i figur 1, er også innenfor virksomhetens område, og strekker seg enda litt lengre ut i sjøen. Innenfor ytre risikokontur er det akseptabelt med boliger, butikker og annen bruk av den allmenne befolkningen. Skoler, barnehager, kjøpesenter, store publikumsarenaer o.l. skal plasseres utenfor denne konturen. Den ytre risikokonturen er derfor i tråd med DSBs akseptkriterier.

Hvilke krav stiller regelverket til beredskap?

Dynea er pliktig til å utarbeide beredskapsplan samt etablere en tilstrekkelig egenberedskap med tilhørende varslings- og innsatsplaner. Beredskapsplanen skal gjennomgås årlig og oppdateres ved endringer som har betydning for beredskapen. Planen skal uansett oppdateres minst hvert tredje år. I tillegg må virksomheten sørge for at beredskapsplanen øves og testes årlig, og at alle elementer i planen øves og testes i løpet av en periode på tre år. Disse kravene finnes i forskrift om håndtering av farlig stoff § 19 og storulykkeforskriften § 11.

Videre stiller storulykkeforskriften § 12 krav om at virksomheten må sikre at opplysninger om de farlige stoffene som finnes på anlegget, aktiviteten på anlegget og sikkerhetstiltak for de som kan bli berørt av en storulykke til enhver tid er oppdaterte og tilgjengelige for allmennheten. Informasjonen publiseres vanligvis på virksomhetens nettside. I tillegg må virksomheten regelmessig gi denne informasjonen direkte til alle som kan bli berørt av en storulykke.

Dynea har en avtale med Chemring Nobel (nabovirksomhet) vedrørende ivaretagelse av beredskap på anlegget. Industriverket hos Chemring Nobel er utstyrt med brannbil, røykdykkere og kjemikaliedykkere. Dynea har brannhydranter og skum som kan benyttes ved en brann. De planlagte endringene i anlegget medfører at tankene vil bli utstyrt med overfyllingsvern og oppsamlingssystem som samler opp ev. lekkasjer fra tanker. De planlagte endringene ved tankanlegget innebærer ikke nye beredskapsscenarioer ved tankanlegget.

Hvorfor må virksomheten innhente samtykke fra DSB?

Forskrift om håndtering av farlig stoff § 17 stiller krav om at enkelte virksomheter må innhente samtykke til håndtering av farlig stoff fra DSB før håndtering av farlig stoff eller bygging av anlegg kan påbegynnes. Samtykkeplikten gjelder:

- virksomheter som er omfattet av storulykkeforskriften
- virksomheter som omlaster farlig stoff fra skip til skip
- virksomheter som bunkrer passasjerskip med LNG
- virksomheter som transporterer farlig stoff i rørløsing med driftstrykk høyere enn 16 bar.

Det må også innhentes samtykke ved vesentlig endring av samtykkepliktig virksomhet.

Dynea har allerede plikter etter storulykkeforskriften for eksisterende tankanlegg, og den planlagte endringen vurderes som en vesentlig endring. Dynea må derfor innhente nytt samtykke fra DSB.

Hva kan jeg uttale meg om?

Brann og eksplosjonsvernloven § 24 stiller krav om at virksomheter som planlegger å etablere eller endre storulykkanlegg med farlig stoff skal innhente og legge vekt på uttalelser fra befolkningen rundt anlegget (høring). DSB gjennomfører høringen på vegne av virksomhetene i forbindelse med søknad om samtykke.

Plikten virksomheten har til å innhente uttalelser gjelder anleggets lokalisering (nye anlegg) samt planlagte beredskaps- og sikkerhetstiltak. Når det gjelder lokalisering, er det kun innspill som gjelder brann, eksplosjon og andre ulykker eller tilsiktede hendelser med farlig stoff, og tilhørende risiko, det kan tas hensyn til. Innspill knyttet til støy, lukt, tap av utsikt mv. vil ikke bli tatt i betraktning.

DSB ber om at eventuelle uttalelser til saken sendes pr. e-post til postmottak@dsb.no innen høringsfristens utløp 15.08.2023. Innspill bes merket med saksnr. 2022/17067.

Informasjon om et eventuelt vedtak om samtykke gjøres kjent på www.dsb.no/hoeringer.